

Nejasné odvolání ředitele základní školy

V souvislosti s náhlým odvoláním ředitele Masarykovy ZŠ v červnu letošního roku vyvstalo několik otázek, na které se odpovědi nehledají snadno. Bez nároku na děláni nějakého arbitra si dovolím otevřít komnaty, které se ne vždy snadno otvírají, ne všem bude pochuti jejich zveřejnění a určitě mezi některými vyvolají reakce podobné píchnutí do vosího hnízda. Ale jen opakovaným střetáváním informací a názorů se lze postupně dopracovat k správnému pochopení dějů v základní škole.

Ředitel Kurka byl po 28 letech zba-
ven funkce doslova rychlostí blesku.
S ohledem na blížící se penzi a obhájení
6 letého funkčního období, ve kterém ho
minulá rada MČ potvrdila, jde o akt pro
něho veskrze potupný. O to víc však vy-
vstávají otázky, co tak závažného provedl,
že rada MČ ve složení Růžička, Zátková,
Punová (všichni ANO), Slezák (ČSSD)
a Čechová (TOP 09) se jednoduše roz-
hodla k jeho okamžitému odvolání?

Zase ti politici

Zde stojí minimálně za povšimnutí, že
místostarostové Slezák a Čechová
jakožto členové minulé rady MČ ředitele
Kurku ve funkci nejdříve svým hlasem
podrželi, aby v nové radě MČ záhadně
prozřeli a otočili. Na schopnost obou
místostarostů názorově se otáčet po
směru výhodného větru upozorňují již
delší dobu. Avšak jaký cíl sledovali nyní,
není zatím příliš jasné. Přesto jejich
hlasování vyvolává pocit jakési zrady,
kterou už předvedli například před a po
loňských volbách. Tehdy bez skrupulí
podrazili svého koaličního partnera, aby
se udrželi v křeslech místostarostů. Ale
zpět ke škole.

Magistrátní nález

Oficiálně má být důvodem k odvolání
ředitele nález magistrátní kontroly
ohledně neprůkazně vedeného účetnictví
s porušováním příslušných zákonů, což
vedlo k nevhodnému použití veřej-
ných prostředků, neboť škola například:
- průkazně nedoložila správnost nákladů
na mzdy vykázaných v doplňkové činnosti
(jednalo se o různé dohody o pracovní čin-
nosti, mezi kterými mě především zaujala
dohoda na činnost učitelky ZŠ – 301 Kč/
hod.),
- nevyhotovuje inventurní soupisy v soula-
du se zákonem o účetnictví a nebylo mož-
né identifikovat jednotlivé částky úhrad
družiny a záloh na stravné,
- nedoložila rozdíl ve výši 65 tis. mezi účty
č. 243 a č. 412 vztahujících se k FKSP,
- předložila vyfakturované práce za rekon-
strukci učebny a kabinetu ve výši 452 tis.,
ale současně předložila rozpis prací jen na
částku 373 tis.,
- nedoložila průkazně výnosy z doplňko-
vé činnosti z pronájmu nebytových pro-
stor - nevystavovala faktury za nájemné,

neboť účtováno bylo až na základě úhrady
nájemného poukázaného nájemcem na
bankovní účet. Nedoložila žádné podklady
vykazující skutečný počet pronajatých ho-
din u nájemců, u kterých byla v nájemní
smlouvě stanovena pouze sazba nájem-
ného za 1 pronajatou hodinu. Škola tak
neměla žádnou kontrolu, zda uhrazené
nájemné bylo ve správné výši.

Zřizovatel bez viny?

Vtéto souvislosti je ale třeba uvést,
že kontrolní zpráva z magistrátu též
uvádí, že průběžná, ani následná finanční
kontrola vykonávaná povinně městskou
částí nebyla funkční! To by ovšem zname-
nalo, že politickou odpovědnost za zřizo-
vatele nese místostarostka Čechová, která
má od roku 2010 ve své gesci újezdské
školské rady. Stejně tak za nicnedělání s tím,
že místostarosta Slezák jakožto člen škol-
ské rady dlouhodobě vůbec nechodil na
jednání této rady a na zastupitelstvu jen
suše oznámil, že mu to prostě nikdy ne-
vyšlo! Když jej ale letos ve školské radě
vystřídala právě pí Čechová, zdálo se, že
se konečně chytla za nos. Své „angažmá“
ovšem zahájila tím, že na jednání škol-
ské rady také nepřišla!

Zbytečná Školská rada?

Oba místostarostové se též na zastu-
pitelstvu veřejnost snažili přesvědčit,
že školská rada je pomalu skoro k ničemu
a nemá žádné možnosti ovlivňovat hospo-
daření ve škole. Nějak ale zapomněli, že
ze školského zákona dle §167 a §168 vy-
plývá povinnost ředitele (nebo osoby jím
pověřené) účastnit se jednání škol-
ské rady na výzvu předsedy rady a že rada
například:
- schvaluje výroční zprávu o činnosti školy,
- podílí se na zpracování koncepčních zá-
měrů školy,
- projednává inspekční zprávy České škol-
ní inspekce,
- podává podněty a oznámení řediteli, zří-
zovateli a orgánům státní správy,
- podává návrh na odvolání ředitele a na
vyhlášení konkursu na ředitele,
- projednává návrh rozpočtu a navrhuje
opatření ke zlepšení hospodaření školy.
V roce 2013 pouze koaliční část zastu-
pitelstva schválila na návrh rady MČ,
v které zasedal pan Slezák i pí Čechová,
„Kritéria pro hodnocení Masarykovy ZŠ“

(ZMČ13/0161/13). Podle nich provádí
drtivou většinu hodnocení právě školská
rada. V článku VI. ZPŮSOB HODNOCENÍ je
však z uváděného §168 školského zákona
zcela nepochopitelně vypuštěn bod o pro-
jednávání rozpočtu a návrzích na zlepšení
hospodaření školy. Jako by v zákoně pro-
stě nebyl!

Informace v utajení

Oto víc mě zneklidnilo, když na konci
června byly na webových stránkách
školy k nalezení zápisy z jednání škol-
ské rady pouze do února letošního roku, přes-
tože se rada od té doby sešla minimálně
ještě jednou. Pravděpodobně v dubnu.
Avšak krátce po zasedání červnového za-
stupitelstva, kde se řešilo i odvolání ře-
ditele, byla záložka se zprávami škol-
ské rady z webových stránek odstraněna!

A o co tu jde?

Co tedy bylo tím pravým důvodem
odvolání ředitele? Opravdu jen chy-
by v účetnictví školy (a skutečným cí-
lem odvolání je de facto hlavní účetní pí
Václavíková, kterou ale rada MČ odvolat
nemůže), nebo nedůslednost kontroly
hospodaření ze strany zřizovatele - ÚMČ
Praha 21, anebo něco úplně jiného?
Pokud šlo o hospodaření v ZŠ a rada
MČ získala dojem, že se ve škole kradlo,
a proto bylo nutné odvolat ředitele Kurku,
mělo být podáno nějaké trestně-právní
oznámení. O tom mi ale není nic známo.
Pokud šlo jen o chybné účtování, bylo pří-
kazem starosty Růžičky č. 2/2015 uloženo
škole provést nápravná opatření do konce
června. Na jejich provedení ale rada MČ
nepočkala a 2. 6. 2015 ředitele odvolala.

Nástupce už je vybrán

Vtomto světle poněkud zvláště působí
i oznámení o vyhlášení konkurzního
řízení na místo ředitele/ky ZŠ uveřejněné
v červencu-srpnovém Újezdském zpravo-
daji. Na straně 5 je oznámení v nevýrazné
šedo-černé barvě, bez vazby na jakoukoliv
informaci o situaci v ZŠ a ve velikosti, kte-
rá zaručí, že při letmém pročitání časopisu
si oznámení ani nevšimnete. Jako by nový
ředitel/ka už byl předem vybrán...

Další otázky

Položil jsem si tedy další otázky. Ublížil
nebo způsobil úraz ředitel některému ▶

► z žáků? Rozkradl on či některý z jemu podřízených spolupracovníků majetek školy? Praktikoval snad harassment na sbor učitelů, až se ucho džbánku utrhlo? Vedl školu po výukové stránce špatně a nález magistrátní kontroly se prostě jenom hodil? Odpovědi jsem začal hledat v posledních inspekčních zprávách České školní inspekce z let 2012 a 2013.

Česká školní inspekce

Mnozí si jistě vzpomenu na porušení povinnosti ředitele školy dle §164 odst. 1 písm. b) a f) školského zákona, které ČŠI konstatovala ve své zprávě ve spojitosti s pravidelným docházením tehdejšího starosty Roušara do výuky. Tehdy se ředitel dostal do rozporu se zákonem jenom proto, že nedokázal situaci správně posoudit a razantně odmítl takové experimenty a jednorázové výkřiky.

V další inspekční zprávě ČŠI jsem našel, že:

- Ředitel školy s pedagogickou radou prokazatelně neprojednává všechny zásadní pedagogické dokumenty. Záznamy rovněž nedokládají důsledné projednávání opatření ke zlepšování vzdělávací činnosti.
- Ve výroční zprávě o činnosti školy chybí údaje o školské radě.
- Žáci na druhém stupni měli málo příležitostí k aktivnímu zapojení do výuky, úkoly ani pracovní tempo nebyly diferencované podle jejich individuálních schopností. Možnosti ke spolupráci a řešení problémů jim byly vytvořeny výjimečně.
- Zájem o učení zvyšovaly ojediněle účelná motivace a názornost (např. mapy, atlasy, interaktivní tabule), ostatní kompetence stanovené v ŠVP (školní vzdělávací plán) byly málo podporovány.
- Učitelé jen výjimečně poskytovali žákům příležitosti k sebereflexi, sebehodnocení, či vzájemnému hodnocení práce. K tomu dostali žáci minimum příležitostí.
- Větší pozornost je třeba věnovat přechodu žáků z prvního na druhý stupeň. V jedné třídě bylo zjištěno v hodnocení za 1. pololetí zhoršení o dva klasifikační stupně u 7 z 26 žáků, dalších 5 bylo v nových předmětech fyzika a dějepis klasifikováno stupněm dostatečný, což není velkou motivací ke vzdělávání.
- Většina IVP (individuální vzdělávací plán) postrádá časové i obsahové rozvržení učiva a nejsou vyhodnocovány. Někteří žáci, především na druhém stupni, neabsolvovali aktuální vyšetření v poradenském zařízení, platnost předchozího posudku jim skončila. Ve statistickém výkazu o základní škole bylo vykázáno 61 žáků s IVP oproti 27 školou předložených IVP.

- Jen někteří vyučující zohledňují žáky se SVP (speciální vzdělávací potřeby).
- Škola navrhla, aby žák s kombinovaným zdravotním postižením pokračoval ve vzdělávání ve škole praktické nebo speciální. Toto však s matkou prokazatelně neprojednala.
- V třídních knihách nejsou průkazné údaje o probrání všech složek českého jazyka; v třídních knihách 9. ročníku chybí zápis části učiva.
- Školní řád neobsahuje podrobnosti k výkonu práv zákonných zástupců.
- Kniha úrazů neobsahuje pořadové číslo úrazu, data narození některých žáků, zda a kým byl úraz ošetřen.
- V žákovských knížkách převládá u některých předmětů hodnocení písemného projevu na úkor literární a slohové výchovy. V klasifikaci jsou někdy užity stupně hodnocení, které nejsou zakotveny ve školním řádu. Hodnocení výchov na druhém stupni za 1. čtvrtletí školního roku chybí.
- Vyučující uplatňovali zažitou frontální formu výuky s klasickou organizací vyučovací hodiny. Tento způsob nebyl oživován motivačními ani aktivizujícími činnostmi. Zvolená zpětná vazba pedagogům neposkytovala objektivní informace o účinnosti vzdělávání. Ojediněle se výuka vyznačovala riziky metodického i didaktického charakteru (neefektivní organizace vyučovacího procesu, kladení návodných otázek, nedostatky odborného charakteru, málo podnětné názorné prostředí).
- Pedagogický sbor tvoří převážně vyučující staršího věku, výuku zajišťuje 44 učitelů, z nichž 14 je bez odborné kvalifikace.

Ve zprávě pak následuje hromada paragrafů a vyhlášek, které byly porušeny a mimo uvedená negativa i mnohá kladná hodnocení. Zde je neuvádím, protože se pokouším najít i jiný, než jen oficiálně uváděný důvod k odvolání ředitele školy. A jeden jsem možná našel. Je to rozdíl oproti inspekčním zprávám z okolních škol (Úvaly, Klánovice, Koloděje, Běchovice, Horní Počernice, Dubeč). Tyto zprávy totiž neobsahují takové množství negativ. Jako by se v naší škole zastavil čas...

Soukromá korupce

Pokud tedy vyjdeme z inspekčních zpráv a dojdeme k tomu, že škola nemá příliš kvalitní vedení, proč například nenavrhla místostarostka Čechová sama odvolání ředitele už dříve? Přece musela zprávy ČŠI číst! Buď tedy na problematiku školství nestačí, není dostatečně důrazná ani důsledná, anebo jde o malou formu jakési korupce. Neboť co jiného vás může napadnout, když víte, že má potomka v základní škole?

Z toho jednoznačně plyne, že svěřit újezské školství pí Čechové na tolik let bylo od samého počátku koncepční chybou a sklízíme ovoce tohoto rozhodnutí.

Ředitel se ozval – a letěl

Zvlastní kapitolou je ovšem povzdech ředitele Kurky v březnovém ÚZ nad zánikem či výrazným omezením činnosti školního poradenského pracoviště z důvodu končícího financování z fondů EU. Škola tehdy od úřadu ani nedostala písemnou odpověď na žádost o financování. Přitom místostarostka Čechová musela pár let vědět, že v březnu 2015 dotační peníze skončí. Avšak ani na tomto poli nepředložila radě a zastupitelstvu žádný návrh s usnesením na koncepční financování onoho pracoviště. Současné financování z našeho rozpočtu je řešením nesystémovým, omezeným a víceméně nahodilým.

Důvod odvolání je zatím nejasný

Jak už jsem psal v úvodu, nestavím se na žádnou stranu. Odvolání ředitele pro mě bylo jako dobře utajený blesk z čistého nebe. Snažil jsem se proto rozkrýt a pochopit i další souvislosti a důvody, než jen ty oficiálně předkládané.

Dovedu si totiž představit odvolání ředitele na základě inspekčních zpráv, ale nikdo z radních (především pan Slezák a paní Čechová) v minulosti takový návrh radě MČ nepředložil.

Dovedu odvolání pochopit z důvodu podání trestně-právního oznámení pro podezření, že se ve škole nezřízeně kradlo. Avšak informaci o podání takového oznámení rada MČ ani nenaznačila, navíc pouhé oznámení ještě nic nedokazuje. Samotná jedna magistrátní zpráva o chybném účtování nemůže přece být důvodem k tak zásadnímu rozhodnutí!? Zvlášť, pokud rada MČ ani nevyčkala na termín vysvětlení a provedení nápravných opatření, který škole sama stanovila!

Návrat „dinosaurů“

Potom vás logicky začnou napadat myšlenky, že se zadržely nějaké transfery mezi místními dinosaury (kteří něco kryli) a nyní si mezi sebou vyřizují účty, že existuje jistý zájem dosadit svého ideového ředitele, že máslo na hlavě má především naše radnice a potřebuje někoho obětovat atd. Jedno, zcela zásadní poznání ale tato kauza přece jen přinesla. A já doufám, že konečně otevře i mnohé zaslepené oči. Pro neefektivní pětiletou činnost ve svěřenské oblasti školství měla být z funkce místostarostky už dávno odvolána především Karla Jakob Čechová.

Petr Duchek